

REDACTIUNEA.
Administrația și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 90.
TELEFON Nr. 226.
Rețineri nefrancoate nu se
primesc.
Manuscrise nu se retrimit.
Inserte
se primesc la Administrația
Brașov și la următoarele
BIROURI de AMPLURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Hrx. Angenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelt.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII Erszébet-közt).
Prețul inserțiilor: o serie
garantată pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarif și invo-
luntă. — BROȘURE pe pagina
6-a o serie 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXXII

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungari:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.,
M-ri de Duminică 4 cor. pe zi.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
M-ri de Duminică 3 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrația, Piața mare
cârgul Inului Nr. 90. etajic
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu daniul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 66.

Brașov, Luni-Marti 24 Martie (6 Aprilie)

1909.

† Alexandru Mocsonyi.

Brașov, 5 Aprilie n.

Astăzi e ziua cea grea de des-
părțire.

Rămășițele pământești ce se vor
așeza în decursul zilei în cavoul mau-
zoleului familiei Mocsonyi din Feni,
sunt semnul exterior material al ace-
stei dureroase despărțiri. Număroasa
și aleasa asistență ce va face scum-
pului mort onoarea cea din urmă,
este însă dovada cea mai viuă, că
despărțirea aceasta e numai tru-
peacă, nu și suferență.

Spiritul lui Alexandru Mocsonyi
trăește și va trăi, ca să se împlinească
menirea lui și destinul poporului
în mijlocul căruia s'a zămislit. Ba
după moarte acest spirit străluce încă
și mai tare și ne atrage și ne pă-
trunde și mai mult, și face să-l cu-
noască și să-l apretieze în toată pu-
terea lui și aceia, cari până ce a trăit
marele bărbat, nu-l înțelegeau și nu
știeau să-l prețuiaască cum se cuvine.

A arăta legăturile tainice ale
spiritului decedatului cu spiritul, ce
planează asupra stăruințelor și aspi-
rațiilor noastre nutrite și susținute
de veacuri de toate spiritele mari ale
națiunii noastre, înseamnă a descrie
cu deamărunț tot ce a lucrat și la
ce a aspirat în viața sa acest va-
loros și înțelept fruntaș al nostru.
O astfel de lucrare, ce se impune,
recere însă timp și studiu, și înainte
de toate ea trebuie să fie făcută în
deplină liniște a sufletului și cu cu-
getare adâncă, nu sub impresiunea
emoțiilor momentului.

Pentru acuma reamintim cetito-
rilor noștri, că de mulți ani de zile
ziarul nostru a căutat să scoată în
relief înaintea conaționalilor senină-
tatea și însemnătatea cugetărilor și
vederilor acestui bărbat cu mari și
adânci cunoștințe, cu pătrunderea
unui adevărat om de stat, căruia,
pentru a se valida mai mult în acea-
stă direcțiune i-a lipsit terenul.

Am făcut-o adese-ori, fiindcă ve-
deam, cât de sedusă și rătăcită era
într-o vreme opiniunea publică la noi,
tocmai cu privire la valoarea acestui
bărbat.

Manifestația generală de doliu a
națiunii române în jurul mormântu-
lui, ce stă să înghiță rămășițele pă-
mântești ale acestui fiu nobil, demn
și credincios al ei, spune deja mai
mult decât ar putea spune o carte
întregă!

Când scriem aceste rânduri, sosesc în
Foen, moșia familiară a Mocsonyilor, re-
prezentanții Românilor din toate părțile

Ardealului și Ungariei, pentru a petrece
la ultimul locaș pământesc trupul neînsu-
flețit al mult regretatului Dr. Alexandru
de Mocsonyi.

Doliul Românilor este general, căci
perderea, pe care a suferit-o neamul romă-
nesc prin moartea lui Alexandru Mocsonyi,
este mare și ireparabilă. Pretutindeni, unde
a sosit vestea tristă, a produs consternare
și regrete profunde. Toate ziarele națio-
nale românești au apărut încadrate în
doliu.

În Brașov s'au arborat Sâmbătă di-
mineața drapelul negru pe edificiul gimna-
ziului gr. or. român, pe edificiul filialei in-
stitutului »Albina« și la sediul casinei romă-
ne. Într-o întrunire, convocată de ur-
gentă, a fruntașilor brașoveni, s'a decis
trimiterea unei delegațiuni compusă din
d-nii Dr. N. Vecerde și Dr. I. Blaga, care
să asiste la actul înmormântării și să re-
prezinte instituțiile românești din Bra-
șov. D-l prof. Dr. I. Blaga a fost însărci-
nat să reprezinte la actul înmormântării și
ziarul »Gazeta Transilvaniei«. D-l Dr. Aurel
Mureșianu, directorul nostru, fiind impe-
decat din cauză de boală a pleca la în-
mormântare, a exprimat telegrafic con-
dolențele sale doamnei văd Elena de Mocsonyi.

Delegații brașoveni au plecat Dumine-
că dimineața la Foen, ducând cu sine
două cununi splendide, purtând următoar-
ele inscripții:

»Marelui bărbat și Român
Dr. Alexandru de Mocsonyi
Recunoștință vecinică.
Românii brașoveni.«

»Mult meritatului Fundator și Președinte
de onoare
Dr. Alexandru de Mocsonyi
Societatea pentru fond de teatru român.«

În Sibiu, ca și în celelalte centre ro-
mânești, aceeași consternare și jale pro-
fundă. I. P. S. S. Mitropolitul Ioan Mețianu,
adânc deprimat de trista știre, și-a exprimat
condolențele telegrafic și a dispus ca
pe catedrala gr. or. română, la a cărei
înălțare ilustra familia de Mocsonyi a con-
tribuit cu suma însemnată de 60,000 cor.,
să fie arborat steagul negru în semn de
doliu. Drapele negre s'au mai arborat pe
edificiul Muzeului »Asociațiunii« pe edifi-
ciul institutului »Albina« etc. I. P. S. Sa Me-
tropolitul a încredințat pe P. S. Episcopul
Aradului Ioan I. Papp, ca să-l reprezinte
la actul înmormântării. Metropola din Si-
biu va fi deasemenea reprezentată prin-
tr'un dignitar special.

Biserica gr. cat. română va fi repre-
zentată la înmormântare prin P. S. Sa
episcopul Lugojului Dr. V. Hosszu.

Despre ultimele momente din viața
neuitatului Alexandru de Mocsonyi comu-
nicăm următoarele amănunte: Începând din
luna Februarie Alesandru Mocsonyi se sim-
ția tot mai rău. Puterile îi piereau pe zi
ce mergea, prevestind fatalul desnodământ.
Sufletește era însă proaspăt și viu. Joi
seara, vre-o câteva ore înainte de moarte,
a povestit încă și a făcut glume cu cei ce
erau în jurul lui. Pe Vineri dimineața aște-
pta să vină advocații Dr. T. Babeș și Dr.
G. Dobrin, cu cari avea afaceri relativ la

ultimele sale dispoziții. Noaptea însă i se
făcuse de-odată rău și la ora 11 $\frac{1}{2}$ a în-
cetat din viață.

Vineri dimineața s'au luat toate mă-
surile pentru ultimul onor pământesc. În
decursul zilei au sosit aproape toți mem-
brii familiei Mocsonyi. Catafalcul a fost ridi-
cat în sala cea mare a castelului din
Birchiș. Azi dimineața sicriul a fost trans-
portat la Foen, unde la orele 11 se va
face înmormântarea în Mauzoleul familiar.

Un interesant epizod dela începutul
carierii de deputat dietal al regretatului
Alexandru de Mocsonyi se relevază în
foiletonul ziarului »Drapelul« semnat de
Dr. V. Branisce. Iată acest epizod:

La 11 Decembrie 1866 a rostit Al.
Mocsonyi primul discurs în dietă, un dis-
kurs scurt — o improvizație cum zicea —
care însă a indicat contururile viitoarei
sale activități. Era la ordinea zilei desba-
tarea adresei către Majestate, în care se
zicea între altele: »redă deci, Majestate,
înainte de toate națiunii maghiare liber-
tatea constituțională«. Dep. Stratemi-
rovici, care luase poziție contra acestui pasagiu,
sprijinit fiind de Gojdu (care propunea ca
»națiunea maghiară« să se înlocuiască cu
»patria noastră«) și I. Popovici-Desseanu
a fost combătut de reneatul Stefanides.

Întru sprijinirea mișcării Stratemi-
rovici-Gojdu, a luat cuvântul Al. Mocsonyi
introducând discursul său cu următoarea
declarație: »Rezervându-mi dreptul să vor-
besc aici românește, în limba mea maternă,
folosesc de astădată limba maghiară nu-
mai din motive de oportunitate«

Curajul tinărului deputat român a
iritat pe precursorii șovinistilor de astăzi,
cari i-au strigat tot felul de insulte. Fă-
cându-se liniște, și-a urmat apoi A. Mocsonyi
discursul, arătând că în Ungaria, unde tră-
esc mai multe națiuni la olaltă, este ne-
corect a folosi pentru complexul acestor
națiuni numele generic al unei națiuni află-
toare în minoritate.

»Națiunea maghiară« nu poate în-
semna altceva în acest pasagiu, decât că
sau numai națiunea maghiară se adresează
către Monarh în adresa propusă, sau că
întreaga populațiune a Ungariei aparține
națiunii maghiare. După ce însă ambele
aceste înțelesuri jignesc starea faptică, nu
se poate accepta termenul propus. Între
altele a zis din cuvânt în cuvânt:

»Dacă primul înțeles este cel deciză-
tor, atunci celelalte națiuni, fiind fără drept
exchise, nu pot primi adresa tocmai din
acest motiv. Dacă luăm al doilea înțeles,
dat fiindcă acesta, deși numai nominal, cu-
prinde o maghiarizare, națiunile nu pot
înseși sancționa acest atac, prin accepta-
rea adresei. Eu cred că nu poate fi consi-
derată ca nemodestă cererea unei națiuni
de a fi numită pe numele său, cu atât
mai puțin poate fi considerată ca nemodestă
acea națiune, care nu cere aceasta, ci nu-
mai să nu fie numită cu nume străin!«

După declarațiile aceste a urmat mare
sgomot, întreruperi, proteste, că Maghiarul
nu e străin în țara sa etc. Alexandru Mo-
csonyi și-a continuat însă discursul până
la sfârșit.

Acesta i-a fost primul debut parla-
mentar. Ieșind dela ședință, îl bate contele
Iuliu Andrassy (tatăl actualului ministru
al internelor) pe umăr, zicând:

— Prin discursul tău de astăzi ai me-
ritat la Viena un ordin.

— Admit — răspuse Alexandru Mo-
csonyi — numai că nu eu, ci tu vei că-
păta ordinul.

Mai târziu, când contele Iuliu An-
drassy (spânzurat la 1849 »în effigie«) a
primit primul ordin dela Maj. Sa, Pa în-
tâmpinat Al. Mocsonyi cu vorbele:

— Gratulez la ordinul pe care eu
l'am meritat și tu l'ai căpătat.

Tot pe vremea desbaterii adresei a
doua erau exmiși din partea deputaților
naționali Anton Mocsonyi de Foen și Vi-
chentie Babeș să poarte tratative cu Fr.
Deak, ear Ales. Mocsonyi cu contele I.
Andrassy, ca în adresă să se accentueze
expres egală îndreptățire a națiunilor, cari
împreună constituie Ungaria.

Cu ocazia aceasta a zis odată An-
drassy lui Alexandru Mocsonyi:

— Nu umblați după lucruri fără rost,
căci pentru fiecare »lot« de concesiune de
drept public, ne dă Viena naționalitățile eu
»funtul«.

Iar Alexandru Mocsonyi a răspuns:

— Viena promite multe dar ține pu-
ține.

Adânc întristată familie ne-a trimis
următorul anunț funebru:

Văduva Elena de Mocsonyi n. So-
mogyl de Gyöngyös ca soție, atât în nu-
mele său cât și al ficelilor sale văd. con-
tesă Livia Bethlen n. Mocsonyi de Foen
și văd. contesă Georgina Bissingen și
Nippenburg n. Mocsonyi de Foen, mai de-
parte al cumnatei văd. Teresia de Mocsonyi
n. Horváth de Zalabér, al copiilor ei Ca-
tarina, Eugenia, Petru, Alesandru și Ionel,
precum și al văd. Maria Mocsonyi n. ba-
ronesă Fischer de Nagy-Szalatnya și al
fiului ei Anton Mocsonyi de Foen, aduce
cu inima frântă de durere la cunoștință,
că neuitatul soț și rudenie

Alesandru de Mocsonyi

a încetat din viață după îndelungate su-
ferințe la 1-ma Aprilie st. n. 1909 în al
68-lea an al vieții.

Rămășițele pământești ale defunctu-
lui se vor așeza spre vecinică odihnă Luni
la 5 Aprilie st. n. la orele 11 din zi în
mausoleul familiar din Foen.

Parastas se va celebra la 13 Maiu st.
n. a. c. la oarele 10 din zi în bisericile
gr.-or. române din Foeni, Căpâlnaș, Bir-
chiș și Budapesta.

Birchiș, 2 Aprilie st. n. 1909.

Odihnească în pace!

+ Dr. Ioan Hozanu.

Cruda moarte seceră fără milă și taie unul după altul dintre spicele frumoase și măndre, ce împodobesc holda noastră românească. Ne aflăm încă sub impresiunea adâncă a durerii ce ne-a cauzat-o, curând după pierderea valorosului Coriolan Brediceanu, încetarea din viață a fruntașului între fruntași, Alexandru Mocsonyi, și iată că veni la rând alt suflet nobil, care fără de a avea rolul și fără de a se simți chemat a face parte din statul major al combatanților noștri pentru drept și dreptate, totuși a avut o menire frumoasă și nobilă în cerc mai restrâns și a contribuit cu toată puterea sufletului său la dezvoltarea și propagarea simțului național românesc. Acest suflet nobil, Român de bun simț și entuziast, este Dr. Ioan Hozanu, bunul nostru amic, iubitor de oameni și de adevăr, a căruia viață și fapte ne dau exemple rare, demne de imitat, exemple, ce avură o viață și puternică înrăurire asupra tuturor cu cari a fost în contact și mai ales asupra păturei intelectualilor noștri, avizați a-și face studiile, ba a-și căuta adeseori chiar existența în străinătate.

Esit din popor, rămas orfan încă din frageda sa etate, prin talent și diligență, ajutat fiind de un unchiu al său și mai târziu dobândind un stipendiu, după absolvirea ultimelor două clase gimnaziale la școlile române din Beiuș, Ioan Hozanu a putut studia medicina în Viena și apatitudinile lui i-au ușurat a face carieră în țară străină și a și agonisi o avere frumoasă. Imprejurările au adus cu sine, ca Hozanu să ia în căsătorie o vieneză. Cu toate acestea și cu toate, că a petrecut în străinătate aproape 30 de ani, cu toate că în Silezia, unde a practicat ca medic peste 20 de ani, a fost îmbrățișat cu cea mai mare căldură, așa că putea să se simtă cel mai fericit, nu și-a uitat nici un moment de datoria sa națională și gândul lui era în oarele sale libere tot la ai săi și la poporul său. Dorința lui cea mai fierbinte era să aibă copii și să și-i crească românește. Bunul destin i-a împlinit mai târziu dorința și i s-au născut doi fii, iar el, mulțumitor, a rămas credincios hotărârii sale și într-o țară străină, încunjurat numai de străini, și i-a crescut românește, ba, deși suferind, s'a hotărât a veni la Brașov numai spre a-și putea da copiii la școală românească!

Cele dintâi 6 clase gimnaziale le-a absolvat Dr. Hozanu la școlile ungurești din Arad, în ultimii doi ani a învățat românește la gimnaziul din Beiuș, care atunci încă nu era lovit de pacostea maghiarizării. Acești doi ani și anii petrecuți în mijlocul tinereții române din Viena au făcut dintr'insul acel Român mare, convins și insufletit, care tocmai trăind multă vreme între străini, a ajuns să cunoască, ce va să zică școală și cultură românească.

Acest mărgăritar de om cu frumoase idealuri a fost amicul nostru, neuitatul Ioan Hozanu, pe care avem trista datorie, a-l conduce mâne la mormânt.

Dormi în pace suflet bun și nobil!

Lăsăm să urmeze aici o scurtă biografie a răposatului, ear despre ceace ne-a fost el în contactul intim, cât a petrecut împreună cu noi în Brașov, vom vorbi de altădată:

Dr. Ioan Hozanu s'a născut în 18 Aug. n. 1846 în comuna Șoimuș (comit. Aradului) lângă Maria-Radna, din părinți țărani. Școlile elementare le-a absolvat în comuna s'a natală. Pe când era în etate de 12 ani și-a pierdut pe tatăl său, ear când era de 14 ani pe mama sa. Rămânând orfan, l'a crescut unchiul său, preotul Magdu din Șoimuș. Clasele gimnaziale până la clasa VII-a gimnazială le-a absolvat la gimnaziul de stat din Arad, ear clasa a VII-a și a VIII-a la gimnaziul gr. cat. român din Beiuș. În gimnaziu a fost totdeauna unul dintre cei mai buni școlari, ear între cântăreți a fost totdeauna cel dintâi. Terminând gimnaziul, a plecat, primind un stipendiu, la Viena, unde a studiat medicina. În Viena, Ioan Hozanu s'a bucurat de mari simpatii în mijlocul studenților români. Ca cântăreț escelent, el lua parte însemnată la toate petrecerile muzicale și sociale. Pe vremea lui era și fericitul poet Mihail Eminescu la studiu în Viena, cu care Hozanu susținea cele mai amicale legături. Hozanu a fost în mai multe rânduri onorat și cu încrederea societății »România Jună«, care l'a ales în comitetul său. — După ce a primit diploma de doctor în medicină, Ioan Hozanu a ajuns asistent la clinica din Viena, unde a stat trei ani. După aceea fu ales în Gräfenberg (Silezia) medic conducător al stabilimentului renumit de hidroterapie, înființat de renumitul Priessnitz Ca medic curant la Gräfenberg a funcționat 22 de ani. În timpul acesta se făcu membru al tuturor reuniunilor din Gräfenberg și Freiwaldau, fiind mult agreat și iubit de întreaga populațiune din aceste localități. Avea și cel mai bun renume ca medic. Din depărtări mari veneau pacienții la el cu sulele. Dr. Hozanu a avut între alții în cura sa pe Majestatea Sa regele Carol al României, pe viceregele Egiptului, pe principele de Luxemburg, pe Prea Sf. Sa Metropolitul Ioan Mețianu și alții. Incă în 1878 Dr. Ioan Hozanu s'a căsătorit în Viena. Din această căsătorie i-s-au născut mai târziu, doi copii, Ionel și Nicu. Cel dintâi e azi stud. în clasa VIII, iar cel din urmă în clasa VI la gimnaziul român din Brașov. Retrăgându-se dela activitatea sa de medic dirigent în Gräfenberg din cauza zdruncinatei sale sănătăți, Dr. Hozanu părăsi la

1900 Silezia, cu întreaga sa familie, strămutându-se la Brașov, unde sosi în 30 Martie. Scopul, pentru care a venit aici, a fost să-și poată crește copiii în școlile noastre românești. — În Silezia a lăsat după sine adânci regrete în urma sa. Drept dovadă cât de iubit și stimat a fost Hozanu acolo, servească faptul, că una din fântânile monumentale, ce s'au zidit în Gräfenberg, a primit numele său, ear orașul Freiwaldau de lângă Gräfenberg, având în vedere marile merite, ce și-le-a câștigat Dr. Hozanu și pentru popularitatea lui, cât a fost medic curant, l'a onorat alegându-l cetățean de onoare al lui. Aici e locul să amintim, că și regele Carol al României, drept recunoștință pentru activitatea rodnică pe terenul igienic și umanitar a lui Hozanu, l'a distinc pe acesta cu medalia »Bene merenti« clasa I. Câteva săptămâni după sosirea sa în Brașov, Hozanu avu nenorocirea să peardă pe credincioasa sa soție Iozefina. (născ. Thaiss). Ea răposă în Sâmbăta Paștilor a acelui an. Tot într-o Sâmbătă înaintea Paștilor a închis ochii pentru totdeauna și Ioan Hozanu.

De nouă ani, de când se află în Brașov, Ioan Hozanu a știut prin însușirile sale nobile, prin inteligența sa superioară, prin sentimentele sale naționale ireproșabile și prin bunătatea inimii sale, să-și câștige stima și simpatiile conaționaliilor săi, deși suferința sa veche, nu-i permitea, să ia parte la toate în viața socială-națională cum ar fi voit. Numele Hozanu nu lipsește însă din catalogul membrilor nici uneia din reuniunile noastre românești, ba s'a făcut membru fondator al fiecăreia, și a fost totdeauna în fruntea celor, ce au contribuit cu statul bun și cu jertfe bănești, la toate câte s'au întreprins în scop de binefacere și național.

Estă și anunțul funebru familiar:

Ionel și Nicu Hozan, ca fii, Dr Marius Sturza și Dr. Lazar Popovici, ca nepoți, în numele lor și al tuturor rudeniilor lor, cu inima sfâșiată de durere anunță tuturor amicilor și cunoscuților, că mult iubitul lor tată

Dr. Ioan Hozanu,

fost medic-șef al stabilimentului de hidroterapie din Graefenberg (Silezia), cetățean de onoare al orașului Freiwaldau din Silezia, decorat cu Medalia »Bene Merenti« de Maj Sa Regele Carol I, membru fondator al »Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român«, al »Societății pentru fond de teatru român«, etc. etc.,

după o îndelungată suferință a încetat din viață Sâmbătă, 3 Aprilie st. n. la 6 oare seara, după ce a fost împărțit cu Sfintele Taine, în al 63-lea an al vieții sale.

Rămășițele pământești ale scumpului decedat vor fi co. duse, din casa rece a Capelei gr. or. din Groaveri, la mormântul familiar în cimiteriul de acolo, Marți, 6 Aprilie st. n., la oarele 3 p. m.

Fie-i țărânu ușor și memoria neuitată!

Brașov, în 4 Aprilie 1909.

Din camera română.

— *Proiectul pentru acordarea de drepturi Dobrogenilor* —

În ședința de Sâmbătă a camerei române s'a votat proiectul de lege pentru

acordarea de drepturi politice Dobrogenilor.

Dep. V. Sassu, în discuția generală, arată însemnătatea proiectului, și rolul mare, pe care l'au avut coloniștii români de pretutindeni în romanizarea Dobrogei. La încorporare nu erau decât 40.000 Români — acum sunt 150.000. Pe tărâmul comercial și industrial Dobrogea a făcut progrese foarte mari, datorite în mare parte Românilor veniți. fie de prin județele limitrofe, fie din celelalte provincile românești. Oratorul regretă că nu s'au dat drepturi politice tuturor Românilor și numai celor cari au proprietăți rurale. Speră însă că legea actuală e numai provizorie. Oratorul apoi arată că în ceea ce privește repartitia proprietății, Dobrogea stă bine; o dovadă e că acolo n'au fost răscoale.

Dep. N. Iorga întreabă pe d-l ministru de interne de ce nu recunoaște drepturile politice ale tuturor Românilor transilvăneni din Dobrogea. Crede că modificarea respectivă s'ar putea face îndată.

Dep. C. I. Stoicescu, raportor, arată însemnătatea proiectului. Răspunde la observația d-lui Sassu, spunând că Românii transilvăneni proprietari rurali meritau sollicitudinea legiuitorului, pe când ceilalți pot se treacă pe planul al doilea.

Dep. P. P. Carp salută cu plăcere prezentarea proiectului. Nam voit prin aceasta, — zice d-sa — să afirmăm stăpânirea noastră asupra Dobrogei, căci nu cu legi, ci cu brațul se apără o țară. Oratorul nu crede că există vre-o primejdie străină în Dobrogea. Cere o explicare privitoare la Români din Basarabia, cari s'au întors în țară. Au ei drepturi?

Ministrul Ioan I. Brătianu, spune că legea actuală se poate considera ca un început; în anii viitori se va unifica complet legislația. *In ce privește pe Românii din Transilvania proprietari rurali, ei vor trebui să-și capele cetățenia pe calea obișnuită, și ne luăm angajamentul că în viitoarea sesiune să ne ocupăm de situația lor.*

Proiectul se votează apoi nemodificat cu unanimitate de 69 voturi.

Avantajii economice Serbiei. În consiliul de miniștri ținut Sâmbătă în Viena, s'a discutat asupra convenției comerciale cu Serbia. *Tratările în această privință vor începe peste câteva zile.* S'a hotărât ca drept compensație economică să se facă Serbiei deocamdată înlesniri în ce privește exportul de carne tăiată și de vite.

În Serbia e liniște. Cu privire la știrile provenind din Semlin și din Belgrad despre o schimbare iminentă în Serbia, ziarul »Fremdenblatt« constată, după informațiuni autentice, că aceste zvonuri sunt neîntemeiate. »Din fericeire, zice »Fremdenblatt« în Belgrad și în toată Serbia este o liniște complectă, ceea ce probează că agitațiunea în contra Austro-Ungariei nu a putut să pătrundă în masele mari și că ar fi greșeală a se judeca opiniunea publică după aserțiunile turburate ale presei sârbești. Declarațiunile precise date de curând aci de către guvernul sârb justifică credința, că se gândește serios a schimba politica de până acum și noi de asemenea suntem gata să ne întoarcem la calea normală.

— Ministerul de interne sârb a dat

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Pesimismul lui Eminescu alături de pesimismul lui Lenau.

— Conferință ținută de Dr. C. Lacea în sala gimnaziului din Brașov. —

Doamnelor și Domnilor!

Când mă prezint înaintea d-voastră, îmi dau bine seama, că mulți dintre cei cari vor fi fost prezenți la conferințele ținute aici în cesți doi ani din urmă, își vor fi zicând: pare că totuși trei conferințe despre acelaș autor în doi ani de zile e prea mult. Persoanele acelea să-mi dea voie să le spun, că judecând astfel fac mare nedreptate celui mai genial poet al Românilor, și că tocmai posibilitatea aceasta de a discuta un autor din multe puncte de vedere e cea mai bună dovadă despre multilateralitatea personalității lui. Mai departe îmi dau seamă și de aceea, că dintre cele trei conferințe ținute aici despre Eminescu, a mea are ca temă nota cea mai cunoscută și după cum vom vedea, cea prea mult trâmbițată pe socoteala celorlalte trăsături caracteristice ale individualității lui. Dar nici această considerațiune nu m'a făcut să mă sflesc a vorbi despre pesimismul lui Eminescu. Din con-

tră privesc de o problemă a conferinței mele a contribui întrucâtva la delăturarea banalității, care plutește asupra acestei teme. Și pentru a lămuri și mai bine nota pesimistă a personalității lui Eminescu, l'am pus alături de poetul german pesimist Lenau.

Ocupându-ne cu doi poeți, iar nu cu doi filozofi sau popularizatori ai filozofiei sau ai științelor, vom aplica vorba pesimism nu în înțelesul doctrinei filozofice, care considerând răul ca legea existenței, propovăduiește sistematic ura în contra vieții, ci vom vedea în numirea aceea aplicarea de a vedea totul în negru, de a nu vedea decât rău în jurul său. Dar felul de-a vedea lucrurile nu e nici la doi oameni de-o potrivă. Conștiința răului, a nenorocirii, din care porcede orice gândire pesimistă, poate fi adâncă la unul, iar la altul superficială. De aceea când punem pe Eminescu alături de Lenau, nu vom uita că avem a face cu două personalități diferite și vom respecta această diferență de individualitate, cum însuși Eminescu ne invită să o respectăm când zice:

„Spun popoare, slavii, regii,
Că din câte'n lume avem
Numai personalitatea
Este binele suprem“.

(Eminescu: Literatura populară, III)

ediț. Minerva), iar Lenau: »Fiecare poet este ca flexare om un eu particular« (Preusz, LXIV*).

Și deci ne vom feri de a-l cădea în greșala condamnată, cari au făcut-o unii gazetari în jurnale nemțești mai cu seamă când la 1889 vesteau că a murit »Lenau Românilor«. Regretăm, că această greșală s'a repetat nu de mult și în cunoscuta revistă săsească din loc. În felul acesta înzeștrând pe un artist cu un atribut ca cel mai de sus t' dispensezi de o caracterizare amănunțită, dar uiti, că ai făcut o nedreptate, că ai confundat două firi atât de diferite. Pesimismul formează de sigur trăsătura cea mai înrudită a celor două personalități, și totuși manifestările lui variază foarte mult.

Doamnelor și domnilor! Sunt conștiu de aceea, că scrierile lui Eminescu sunt cetite de publicul nostru. Cu toate acestea nu mă voi reține de a cita din scrierile amânduror poeți, nu numai din ale lui Lenau, care e poate mai puțin cunoscut onoratului auditor. Citațiuni din Eminescu și Lenau nu pot plictisi pe nimenea, cu atât mai puțin, cu cât mi-am dat silința a sta-

*) Citațiunile din Lenau sunt făcute după edițiunea lui Dr. R. Preusz: Nikolus»Lenau, sämtliche Werke. Berlin.

bili data publicării scrierilor, din care citez, ba la unele chiar data redactării. La Eminescu am putut-o face aceasta, consultând cea mai nouă ediție a poeziilor lui, înșirate în mod cronologic, — ediția Minervei îngrijită de d-l I. Scurtu. Am făcut această consemnare a datelor pentru a urmări evoluția pesimismului lor, fără însă a uita, că acești doi adânci cugetători n'au avut un sistem propriu de filozofie pesimistă. Și din cele următoare vom vedea că și ei au fost oameni, dar mai impresionabili decât oamenii comuni și deci nu ne vom mira, când alături de accente de cel mai revoltat pesimism vom afla acorduri domoale. »Sufletul omului e ca un val« (Em. Geniu pustiu, 14) și e bine că e așa, căci dacă gândurile negre, cari ne cuprind câte odată, ar stăpâni în continuu ființa noastră, ar fi trist și de desperat.

Deja în cele dintâi poezii ale acestor cântăreți ai durerii aflăm accente triste. Că sunt nefericiți, ne-o spun ei înșiși, mai des Lenau, mai rar Eminescu, care peste tot s'a ocupat mai puțin cu persoana sa proprie decât Lenau. În poezia intitulată »Visuri trecute«, scrisă la 17 ani, — dacă luăm de bună data surse de poet pe original — întâlnim versurile următoare:

„Buza mi-i rece, sufletul sec,
Iața mea curge uitând isvorul.“

ordin autorităților, ca să ia dispoziții urgente pentru dezarmarea și desconcentrarea bandelor.

Comitetul apărării naționale, care avea sucursale în toate orasele, a primit ordin dela guvern ca să se desființeze. Comitetul s'a și desființat, urmând a se transforma într'un partid politic.

Asigurarea votării protocolului austro-turc. »N. Fr. Presse« află din Constantinopol că în parlamentul turc s'a asigurat cu o mare majoritate acceptarea protocolului austro-turc.

Mantenegrul nu vrea să dezarmeze. »N. Fr. Presse« e informată, că în cercurile diplomatice vieneze se aude că n'au avut nici un rezultat satisfăcător silințele guvernului italian, ca să facă Munte-negrul de a da o declarațiune la fel cu cea dată de Serbia Austro-Ungariei. Prințul Nichita s'a pronunțat totdeauna războinic și nu vrea să auză de desarmare. Cei din Viena cred că principele Munte-negrului vrea să facă acum pe propagandistul ideii panslaviste, în locul Serbiei. El vrea să fie admirat în rolul acesta. Totuși sunt speranțe, că după un timp, Munte-negrul va veni la idei pacifice și va intra în negocieri cu Austro-Ungaria.

Kiamil-pașa se apără. Fostul marevizir Kiamil-pașa publică în »Lodam« un memoriu foarte lung, asupra căderii sale. El zice, că comitetul junilor Turci s'a amestecat în afacerile statului și el a voit să delăture acest amestec, din care cauză acel comitet a devenit mare dușman al lui. Memorandul zice, că dacă comitetul își va susține influența, opinia publică se va ridica contra lui și dacă în sânul armatei vor dura două curente diferite, nu se poate ști, unde va duce această anarhie. În cestiunea balcanică Turcia a ajuns în o situațiune foarte penibilă, prin faptul, că interesele actuale ale Rusiei și Austro-Ungariei divergiază așa de mult. Memoriul citează cuvintele lui Metternich, că ministrul de externe trebuie să se razine pe baionete, dacă Turcia în August 1908 ar fi avut o armată tare în Europa, nici Bulgaria nu și-ar fi declarat independența, nici Austro-Ungaria n'ar fi anexat Bosnia și Herțegovina. Memoriul mai spune că înfruntărea situației Turciei a avut ca urmare, că capitaliștii streini și-au retras întreprinderile plănuite în Turcia. Se îndoiește despre aceea, dacă puterile vor consimți la ridicarea vamelor din partea Turciei și întreabă, cum va putea un guvern cu un deficit bugetar de multe milioane să conducă administrația statului și să susțină o armată de 250 mii de oameni. La încheierea memoriului Kiamil se apără pe sine și pe Nazim-pașa de învinuire, că ar fi avut intențiuni absolutiste.

Presiunea, ce a făcut-o acest memoriu în Constantinopol, e foarte mare și toți contrarii comitetului turcesc se folosesc de el, spre a ataca și a face propagandă contra comitetului junilor Turci și a guvernului.

Sămbătă a plecat din Petersburg un grup de studenți sub conducerea profesorului Stroevoi, în țările slave balcanice, în scop de a face studii.

În același timp o societate de poliți-

ciani și comersanți de frunte turcești vor face o excursiune la Budapesta și Viena îndată după sărbătorile Paștilor sub conducerea unui prinț turcesc, un fiu al Sultanelului. Societatea acestea are de gând, să studieze așezămintele politice și economice ale celor două capitale austro-ungare.

STIRILE ZILEI.

— 23 Februarie v.

Din Birchiș ni se scrie: Sute de telegrame de condolență sosesc din toate părțile locuite de Români. Satele de pe moșia Mocsonestilor au îmbrăcat dolii. Pretutindeni falfăie steaguri negre și se trag clopotele.

Intre Serbia și România pare a se pregăti o apropiere. Mai mulți dintre fruntașii politici ai Serbiei sunt de părerea că pentru o astfel de apropiere între Serbia și România ar fi sosit momentul cel mai potrivit. Cestiunea delegatului sârb în comisia dunăreană nu poate fi de natură de a turbura raporturile amicale dintre aceste țări. Construirea liniei ferate spre Adriatică ar fi în interesul ambelor țări, iar Serbia este dispusă să facă României anumite concesii comerciale pentru a se spori importul din România la acele fabricate pe cari Serbia le primia de mai înainte din Austro-Ungaria, dar pe cari le-ar putea exporta și România.

Educația prințului Alexandru al Serbiei. Consiliul de miniștri sârb a însărcinat o comisiune de profesori ai universității sub președinția lui Stojanovici, ministrul cultelor, de a cerceta cestiunea, dacă principele moștenitor Alexandru va trebui să urmeze studiile sale în Serbia sau în străinătate.

Soția lui Tolstoi în audiență la țar. Soția lui Tolstoi a sosit la Petersburg. Se spune că soția marelui scriitor rus va cere o audiență la țar, rugându-l să înceteze urmărirea prietenilor soțului său, căci lucrul acesta îngrijește mult pe contele Tolstoi și ar putea să-i aducă ușor moartea.

Un accident a lui Roosevelt. La 30 Martie n., cu ocaziunea unei excursiuni pe mare dela Gibraltar la Ponte Delgana, ex-președintele Roosevelt a avut un accident, care ar fi putut să-i fie fatal. În momentul când Roosevelt se afla pe scara bărcii, un val formidabil ridică barca în sus și Roosevelt căzu în apă, de unde numai cu mare greutate a putut fi scos.

Condamnarea unor socialiști revoluționari ruși. Tribunalul militar din Lodz a avut a judeca 30 de acuzați pentru că au atacat posta din Lodz, au omorât un cazac, un funcționar de poștă și au furat 250,000 de ruble. Cinci acuzați aparțin socialiștilor revoluționari, cari pe lângă jaf mai propagau ruperea Poloniei de Rusia și proclamarea ei ca republică. Trei din acuzați au fost condamnați la moarte, ceilalți, la închisoare pe mai mulți ani.

Serbarea stălpărilor. Alături conform unui vechiu obicei s'a sărbătorit »ziua stălpărilor« în Iași. S'a oficiat dimineața un serviciu divin la biserica Sf. Nicolae cel nou, la care au luat parte școalele primare de băieți din localitate cu profesorii lor. După serviciul divin s'a întreprins un pelerinaj dela biserica Sf. Ni-

colae spre Metropoli. Preoții purtau icoanele, iar corul seminarului intona imnuri religioase. La Mitropolie s'au distribuit copiilor stălpări, după care serbarea a luat sfârșit.

Cununie. Otilia Boros și Gavril Bochiș învățător ne anunță serbarea cununiei lor, ce se va celebra în 13 Aprilie st. n. 1909 la 3 oare p. m. în biserica gr. cat. din Kolozsborosa.

S'a împușcat de groaza licitațiunii. Ioan Barna din Ghiriș a fost improcesuat de cătră un jidan pentru o sută de coroane. Advocatul jidanului a și pus termen de licitație. Omul sârman s'a dus la Oradea-mare și a cerut dela avocat amânarea licitațiunii. Avocatul n'a voit nici să-l asculte. Eșind Barna dela avocat, a scos din buzunar un revolver și s'a împușcat. Cazul a produs mare consternație în Oradea-mare.

Emigrările din Torontal. După datele comunicate de vicecomitele comitatului Torontal, emigrările se sporesc în mod înspăimântător. Conform acestor date în Ianuarie s'au liberat 1677 pașapoarte, în Februarie 1119, iar în Martie 1814. În aceste trei luni așa dară numărul total al pașapoartelor a atins cifra de 4610. — Aproape toate pentru America.

Un mare incendiu în Sinaia. Vineri spre Sămbătă noaptea a ars fabrica de cuie a d-lui Costinescu din Sinaia. Din toată clădirea n'a rămas decât marele dinam de curând cumpărat. Pagubele se urează la 500,000 lei. Fabrica a fost asigurată.

Cadavrul din podul Mogoșoaiei. Intre București și Podul Mogoșoaiei a fost găsit cadavrul unei tinere fete, care probabil zăcea în acest loc de câteva săptămâni. Din cercetările ce s'au făcut s'a constatat că ea se numește Antoaneta Ursu. Ea e nepoata d-lui C. Grigoriu, directorul trupei de operete. Tânăra fată dispăruse dela locuința d-lui Grigoriu încă din ziua de 23 Februarie. D-l Grigoriu reclamase în două rânduri în urma dispariției nepotei sale. Se crede că ea dispărând dela locuința unchiului său, s'a dus pe câmpul Mogoșoaiei și cuprinsă de viscolul mare ce era pe atunci a încetat din viață. S'a dat autorizația pentru înmormântare.

Un trimis al Zemstveului din Basarabia se află de mai multe zile în Iași, unde studiază actele privitoare la proprietățile rurale din Basarabia, ale Eforiei Sf. Spiridon. Epitropia are acolo cinci moșii, două arendate la obștii trei la particulari, cari aduc eforiei un venit de 400,000 lei. Avocatul zemstveului a declarat că este vorba ca statul să silească eforia să-i vândă moșiile. Ceea-ce ne miră, serie »Opinia« este ușurată cu care documentele privitoare la acele moșii, au fost puse la dispoziția trimisului rusesc.

Mare incendiu în Iași. În noaptea de Vineri spre Sămbătă pe la oarele 2 un incendiu violent a izbucnit la gimnaziul »Alexandru cel Bun« din Iași. Cu toate măsurile energice luate de autorități, și cu munca uriașă depusă de pompieri, flăcările au mistuit întreaga clădire, care e o proprietate particulară. În curtea liceului se afla un deposit de droguerie al proprietarului imobilului. După toate probabilitățile, focul a luat întâi naștere la depositul de droguerie, din neglijența vreunui servitor. De aceia se și explică repezi-

ciunea cu care întreg gimnaziul a fost cuprins de flăcări. Focul a distrus parte din arhiva gimnaziului, aparatele de laborator ale gimnaziului, precum și tot mobilierul. Pagubele sunt foarte mari. Incendiu a fost localizat Sămbătă dimineața la orele 8.

S'a pierdut. În sara de 2 Aprilie n. pe la oarele 9½—10 s'a pierdut pe calea din strada neagră Nr. 44 și stațiunea de tramvai dela promenada de jos un portmoneu de damă. Portmoneul era de piele neagră și conținea în sine un portmoneu mai mic, în care se aflau 3 bancnote à 20 cor. din seria 1414, Nr. 764, 60, 90, câțiva cruceri, două batiste de damă și 2 nasturi. Pe portmoneul cu banii era scris cu cerneală numele: Grete Kraft, Mühlgasse. Cine le află e rugat a le preda la poliție.

— S'au găsit în 4 Ian. n. a. c. într-un cupeu cl I a trenului accelerat Brașov-Budapesta trei bancnote de câte 20 lei. Banii sunt depuși la poliție.

NOU ABONAMENT

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Aprilie st. v. 1909

se deschide nou abonament pe cuartulul prim al anului, la care invităm pe toți amicii și sprijinatorii foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coroane, pe șese luni 12 coroane, pe trei luni 6 coroane, pe o lună 2 coroane.

Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

ADMINISTRAȚIUNEA

ULTIME ȘTIRI.

București, 5 Aprilie. Tratatările pentru încheierea convenției cu Austro-Ungaria sunt cătră sfârșitul lor. Mai sunt de stabilit doar unele cestiuni de detal. Astăzi sau Marți convențiunea va fi semnată. Guvernul are intențiunea să treacă acea convențiune chiar în această sesiune, pe care o va prelungi cu încă două zile, până Joi seara.

București, 5 Aprilie. La alegerea în balotaj la colegiul I de senat a reușit candidatul conservativ Theodor Rosetti, intrunind 642 voturi. Dr. C. Istrati a intrunit 552 voturi iar I. Bibescu 373.

București, 5 Aprilie. Episcop al Dunării de jos a fost ales arhierul Nifon Ploșteanul iar episcop al Râmnicului-Noul Severin arhierul Ghenație Bacocanu.

Budapesta, 5 Aprilie. Din mai multe părți ale țării se semnalează mari ninsori și geruri. Asemenea stiri sosesc și din Austria și indeosebi din Galiția

Proprietar : Dr. Aurel Mureșianu

Redactor responsabil : Victor Braniceș

Respirația Dumitale

este cu mult mai ușoară după folosirea celei dintâi doasă a Emulsiunii Scott, și aceasta ușurință va crește în fiecare zi.

Aceasta este experiența a multor mii în decurs de 32 ani.

Emulsiunea Scott

potențiază în mod surprinzător puterile trupului. Apetitul și somnul revine și mistuirea se îmbunătățește. (1)

Veritabilă numai cu marca — pescarul — ca semn de garanție a procedurii lui Scott.

Prețul unei sticle originale 2 coroane 50 bani. Și vara se poate folosi cu efect foarte bun. Se capătă în toate farmaciile.

iar mai la vale :

„Imi tărăse soartea ca un vultur
Ce își tărăște aripa frântă,
Viscolul iernii foame îmi cântă,
Moarte îmi râde tot dimprejur.
Am uitat mamă, am uitat tată,
Am uitat lege, am uitat tot.
Mintea mi-i seacă, gândul netof,
Pustiul arde'n inima-mi beată.“

Și pare că lui însuși i-e groază de atâtea strigăte de durere, căci se compară cu :

„o buhă care, tipând a jelo,
Bântue urma unui mormânt.“

iar strigătele aceste nu sunt decât blesteme, cari i-au înegrit gura. Accente de acestea nu sunt rare la poezi precoci, chiar la o vârstă atât de fragedă. Ne uimește însă, cât de hotărâte și adânci sunt gândurile exprimate în aceste versuri, și întreaga poezie ne face să simțim, că nu avem a face cu o pozare atât de cu lipiciu pentru poetaștrii tineri, nici cu răsuflări trecătoare ale unei inimi rănite de o dragoste nenorocită, ci cu manifestări sincere ale unui suflet adânc și trăsături stabile ale unei individualități puternice. În cântece de iubire, cum e »Noaptea« scrisă la 20 de ani, cu trei vorbe ne face să pătrundem în sufletul lui : »fruntea mea

cea tristă«. Mulțumirea ce i-o procură liniștea odăii încălzite și luminată de focul care arde potolit în cămin, bucuria ce o are când iubita se apropie de el și îl sărută, toate acestea nu-l pot face să uite că fruntea lui e tristă. La 27 de ani e absolut în clar cu goliciunea sufletului său. Valurile și sbuciumările vieții n'au lăsat din poveștile feerice, cari i le pusese credința în suflet decât conturi triste și umbre. Și acum :

„În van mai caut lumea-mi în obositul creier ;
Oăci răgușit, tomnatec vrăjește trist un greer ;
Pe inima-mi pustie zadarnic mâna-mi țiu,
Ea bate ca și carul încet într'un sieriu.
Și când gândesc la viața-mi, îmi pare că ea cură
Încet repovestită de o străină gură.
Ca și când n'ar fi viața-mi, ca și când n'aș fi fost.“

În poezia »Trecut-au anii« ne spune, că în tinerețe îl mișcau povești, doine, ghicitori și eresuri »abia înțelese, pline de înțeles«, și-i înseninau fruntea lui de copil. Astăzi :

„Pierdut e totu'n zarea tinereții
Și mută-i gura dulce-a altor vremuri,
Iar timpul crește în urma mea... mă întunec.“

La 31 de ani se vede murind și-și chiamă moartea (»Ori câte stele.«) Într'o doină cu motiv popular zice :

„Să mă culc cu fața'n sus
Și să dorm, dormire-aș dus“.

La 32 de ani exclamă :

„Unde-s șirurile clare din viața-mi să le spun?...
Ah! organele-s sfărmate și măestrul e nebun“.

Sfășietoare sunt următoarele versuri :

„Ca iarna cea eternă a nordului polar
Se întinde amoroșirea în sufletu-mi amar,
Nimic nu luminează astei pustietăți,
Doar sloiturile par ca ruine de cetăți
Plutind de asprul viscol al morții cei de veci...
Din lumea de mizerii și fără de înțeles
Cu ochii cei de ghiată ai morții m'am ales
Și totu-mi pare vested. cazul și uniform,
Sunt insetat de somnul pământului s'adorm,
Încât numai de nume îmi pare că exist“.

iar mai jos :

„Și nici o bucurie în cale-mi nu culeg
Nimic din care în lume iubirea să mi-o leg,
Pustiul și uratul de-apururi mă cuprind“.

(„Apari să dai lumină“.)

Și natura 'ntreagă plânge cu el :

„Iar răul suspină de blândă-i durere...
Și pasărea cântă suspine-imitândă
Un cântec de-anor.
Ecou-i răspunde cu vocea-i viuindă
La plânsu-i de dor“.

(„O călărire în zori“.)

(Va urma.)

Numai pentru scurt timp!

Nimeni să nu piardă ocazia rară a se provedea acum cu haine gata pentru copii de orice etate și bărbați, precum și cu stoffe de costume, cele mai moderne și mai nouă, fiindcă vindem cu prețuri foarte scăzute cât va conținea depositul.

(561,3-5.)

Depner, Roth & Westemean,
Brașov, Strada Vămii Nr. 1-3. (Vis-à-vis de Cafeneaua „Drexler“).

La librăria „Gazetei“ Brașov,
se află de vânzare următoarele:
Cărți literare apărute din editia „Minerva București“

Titu Maiorescu, „Critice“, Volumul I, prețul 1.80 cor.
C. Sandu-Aldea, „Povestea de Islanda“ prețul 1.50 cor.
N. Petra-Petrescu, Ilie Marin, istoriografie pentru tinerime, localizată după nemțește. 193 pag. Prețul cor. 1.50
Vasilie Pop, „Domnița Viorica“ roman. Prețul 2 cor. (plus porto bani) 20
M. Salodeanu, „Floarea Oflită“, roman. Prețul 2 cor. (plus porto bani) 20
Stefan Iosif, „Credințe.“ Poezii cor. 1.50
Em. Gârleanu-Emilgar, „Bătrânii“, schițe din viața boerilor moldoveni 1.50

Eugeniu Boureanu. „Povestiri din copilărie“. Prețul a . . . cor. 1.50
Vasilie C. Osvadă, „Băncile populare din România“ cu un adău informativ. Prețul I cor. (plus 5 b. porto). 1-05
Ion Manolache-Holda. Fețe, portrete schițe și nuvele, ediție I. 316 pag. Prețul Lei 1-50
Il. Chendi, „Fragmente“. Un șir de interesante articole (informațiuni literare), și sunt o continuare a volumelor „Preliudii“ și „Folietone“ scrișe. 246 pag. Prețul . . . Lei 2.50
Vasilie C. Osvadă, „Legea Tovarășilor“. Prețul — 50 cor. (plus porto 5 b.). —55
N. N. Beldiceanu, „Chipuri dela Mahala“ Conține 305 pag. Prețul cor., 1.50

Ne mai pomenit de ieftin!

Din cauza desfacerei prăvăliei de încălțăminte **vând cu prețuri de tot ieftine,** atrăgând atențiunea Onor. Public, că numai până la expirarea contractului 29 Sept. a. c. poate profita de această ocaziune rară.

Stelagele prăvăliei și aranjamentul de Nikel din Auslag încă sunt de vânzare.

Ioan D. Avrigeanu,
magazin de încălțăminte,

Brașov, Strada Porții Nr. 8.

(556,5-10.)

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Oct. st. n. 1908 și până în 1 Maiu st. n. 1909.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la ora 5-46 min. dimîn.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la 6. 2-45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la ora 7-30 min. sêra.
- IV. Tr. accel. p. Arad la orele 10-26 m. sêra.
- V. Tr. accel. p. Arad la orele 6-06 min. d. m.

Dela Brașov la București:

- I. Trenul de persoane la ora 3-20 m. dimîn.
- II. Trenul mixt la orele 12-00 m. p. m.
- III. Trenul accel. la ora 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
- IV. Tren mixt la orele 7-47 sêra.*
*(care circulă numai la Predeal).
- V. Tren accel. la orele 4-59 min. dimîn.*
*(până la 15 Noemvrie)

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu Bereczk și Ciuc-Ghimes:

- I. Trenul de pers. la ora 5-15 min. dimîn.*
- II. Trenul mixt la ora 8-41 min. a. m.*
- III. Trenul de pers. la ora 3-05 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Szereda).
- IV. Tren de pers. la orele 7-00 m. sêra.*
*(au legătură numai la Szepszi-Szt.-György).

Dela Brașov la Zărnești (gara Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la ora 8-40 min a. m.
- II. Trenul mixt la ora 4-16 min. p. m.
- III. Tren mixt la ora 9-46 sêra.

Dela gara Bartolomeiu la Făgăraș:

- I. Tren de pers. la ora 4-37 min. dimîn.
- II. Tren la ora 7-57 minute dimineața.*
- III. Tren la ora 1-09 minute p. m. (are legătură până la Nagyszeben sos. 8-59 seara).
- IV. Tren la ora 3-27 minute p. m.*
- V. Tren la ora 5-17 minute p. m.
*(până la Feketehalom.)

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Tren acc. p. Arad la orele 4-52 m. dimîn.
- II. Trenul de persoane la ora 7-12 dimîn.
- III. Tr. accel. peste Clușiu la 6. 2-09 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la ora 8-50 min. sêra.
- V. Trenul accel. la ora 10-00 seara.

Dela București la Brașov:

- I. Tren. de pers. la ora 7-28 min. dimîn. (numai dela Predeal).
- II. Trenul accel. la ora 2-18 min. p. m. (Are legătură cu Sibiu și Cluj).
- III. Trenul pers., la ora 4-55 m. p. m.
- IV. Trenul mixt. la ora 9-18 min. sêra.
- V. Trenul accel. la ora 10-14 m. seara.*
*(până la 15 Noemvrie).

Dela Bereczk-Kezdi-Oșorheiu și Ciuc-Ghimes la Brașov:

- I. Trenul de persoane la ora 8-16 m. dimîn.* (are legătură cu Ciuc-Szereda)
- II. Trenul de pers. la ora 1-59 m. p. m.*
- III. Trenul mixt, la ora 6-33 m. sêra.*
- IV. Tren mixt, la orele 10-08 m. sêra.
*(au legătură cu Ciuc-Ghimes).

Dela Zărnești la Brașov (gar. Bartolomeiu):

- I. Trenul mixt la ora 7-12 min. dimîn.
- II. Trenul mixt la ora 1-39 min. p. m.
- III. Tren mixt la ora 7-07 sêra.

Dela Făgăraș la gara Bartolomeiu:

- I. Tren la ora 6-41 min dimineața.
- II. Tren la ora 9-38 min. a. m.*
- III. Tren la ora 11-53 min. a. m.
- IV. Tren la ora 6-28 minute p. m.*
- V. Tren la ora 9-41 minute seara.
*(dela Feketehalom.)

Cruce seu stea duplă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lu Volta. Nu e mijloc secret.
Vindecă și înviorază pe lângă garanție.

Deosebită atențiunea e a acest aparat vindecă boala se da împrejurării, că le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunei sângelui, anemie, amețeli, tînturi de ureche, bătăle de inimă, sgârcinri de inimă, asmă, auțul greu, sgârcinri de stomac, lipsa poftel de mîncare, reoală la mîni și la picioare, reumă, podagră, ischias, udul in pat, influența, înșomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bôle, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate încurse din tôte părțile lumii, cari prețuesc cu multă mire invențiunea mea și ori-cine pöte examina aceste atestate Acel pacient. care in decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimito banii. Unde orice încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“, de ore-că „Crucea-Volta“ atât in Germania cât și in Austro-Ungaria a fost oficial oprit, fiind nefolositor, pe când aparatul meu e in genere cunoscut apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucii mele electro-magnetice o recomandă indeosebi

Prețul aparatului mare e 8 cor. Prețul aparatului mic e 6 cor. folosibil la morburii, cari nu sunt mai vechi de 15 ani. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țers și streinătate etc.

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V. 28, Strada VADÁSZ 34, colțul strada Kálmán.

TIPOGRAFIA A. MUREȘIANU

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provêdut cu cele mai bune mijlôce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acuratețã, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.	REGISTRE și IMPRIMATE pentru tôte speciile de serviciuri.
CĂRȚI DE ȘTIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE	BILANȚURI.
STATUTE.	Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.
FOI PERIODICE.	Cuverte, in tola mărimea.
BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.	TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.
PROGRAME ELEGANTE.	PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE
BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ CUPĂ DORINȚĂ ȘI IN COLORI.	BILETE DE INMORMENTARI.
ANUNȚURI.	

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în etagiul, înderept în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

Aducem la cunoștința On. public, că prețul apelor minerale și igienice din depositul nostru din strada Aței Nr. 6 pe lângă schimbul imed at al sticlelor este următorul:

Gloria	1 litru 12 fl. 1/2 litru - fl.
Borpatak	" 12 " " "
Matild	" 16 " " "
Borbegy	" 16 " " "
Baross	" 16 " " "
Előpatok	" 16 " " "

Fehérkő	" 16 " " "
Kélszárkos Mária	" 16 " " "
Kászón Salutaris	1 litru 16 fl. 1/2 litru 14 fl.
Horgász	" 16 " " "
Repáti	" 16 " " "

Borszék	" 28 " " "
Sztojka	" 28 " " "
Boholt	" 26 " " "
Hargitta	" 26 " " "
Székely-Selters	" 26 " " "

La cumpărare de 25 sticle liferăm Borvizuri acasă. — Apelăm la sprijinul On. public
Societatea pe acții a exploatării și exportului apelor minerale. (479,30-150.)